

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

Дипломна робота
магістра

з теми: **«ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО ВТІЛЕННЯ ПРОБЛЕМ
НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ
В ТВОРЧОСТІ ЕМІ ТАН»**

Виконала: студентка 2 курсу
групи Ang1p-M19z
спеціальності 014 Середня освіта
(Мова і література (англійська))
Вакарчук Катерина Вікторівна

Науковий керівник:
Семелюк Р.М., кандидат філологічних
наук
Рецензент:
Стахнюк Н.О., кандидат філологічних
наук

Кам'янець-Подільський – 2020 рік

Зміст

Вступ.....	3
Розділ 1. Актуалізація проблем національно-культурної ідентичності в новітній літературі.	7
1.1. Теоретичні аспекти національно-культурної проблематики.....	7
1.2. Місце етнічних літератур у культурі США.....	12
Висновки до розділу.....	17
Розділ 2. Феномен творчості Емі Тан.....	18
2.1. Основні етапи творчої біографії Емі Тан	18
2.2. Вивчення творчості Емі Тан у сучасному літературознавстві.....	22
Висновки до розділу.....	27
Розділ 3. "Клуб веселощів і удачі" як сімейно-історичний національно-культурний роман.....	28
3.1. Проблема генераційних стосунків у романі в контексті історико-культурного процесу.....	28
3.2. Образно-символічна система твору.....	38
3.3. Мовлення як засіб вираження культурних відмінностей.....	47
Висновки до розділу.....	53
Розділ 4. Особливості проблематики і поетики роману "Дочка костоправа"..	54
4.1. Наративна структура твору.....	54
4.2. Символіка роману як вираження національно-культурної ідентичності.....	59
Висновки до розділу.....	66
Розділ 5. Поєднання елементів східної і західної культур у романі "Сто потаємних почуттів"	67
5.1. Символіка інь-ян у романі.....	67
5.2. Міфологія у художній системі твору.....	78
Висновки до розділу.....	84
Висновки.....	85
Список використаних джерел	90

ВСТУП

На початку 1970-х років в американській літературі з'являється значна кількість етнічних авторів, творчість яких зазначено яскравою самобутністю. З чотирьох сформованих етнічних літератур (індіанської, афро-, мексикано- і азійсько-американської) пізніше всіх була виділена азійсько-американська. Ця література представлена американськими авторами китайського, японського, корейського, філіппінського, в'єтнамського і малайзійського походження.

Більшість митців-представників азійсько-американської сформувалася на основі англо-американської літературної традиції, оскільки всі вони отримали освіту в американських навчальних закладах, а в колі їхнього літературного читання явно переважали англійськомовні автори. Однак для їхнього становлення більшою чи меншою мірою були важливими автентичні національно-культурні чинники в силу сімейно-культурного виховання. Відтак ці митці з'єднують у своїй творчості цінності двох культур. Азіатська культура має найбільший вплив на світогляд, а американська - на формування творчого методу. В результаті подібного культурного симбіозу розвиваються такі таланти, як Джейд Сноу Вонг, Чуан Хуа, Максін Хонг Кінгстон, Емі Тан, Френк Чин, Генрі Девід Хуан та ін. [14, с. 4].

Об'єктом дослідження у пропонованій магістерській роботі є творчість Емі Тан, відомої у всьому світі американської письменниці китайського походження. Емі Тан народилася 1952 року в Окленді, штат Каліфорнія. Освіту отримувала як у Європі (Швейцарія), так і в США (університет Сан - диплом магістра гуманітарних наук, 1974 р., університет Берклі. Вона є авторкою шести романів, двох книг для дітей, часто виступає як есеїст і сценарист. Емі Тан є володаркою багатьох премій у галузі літератури і вважається однією із найвизначніших постатей американської літератури ХХ-ХХІ ст., однак її літературний доробок і досі залишається недостатньо дослідженим на пострадянських теренах.

Дослідники творчості Е. Тан відзначають, що бікультурний феномен її творчості не вписується ні в рамки «етнічної літератури США», ні у характерний для американської літератури стереотип «гібридності». Таку думку, зокрема, висловлює видатний учений-літературознавець Г. Блум. У її творах вибудований ускладнений, з багатьма новими транскультурними відтінками, імідж сино-американської ідентичності. Транскультурна творчість Е. Тан, як і багатьох сучасних азійсько-американських письменників, яка не зводиться до діади Свій – Чужий, представляє особливий інтерес для компаративного літературно-імагологічного дослідження, розширюючи простір цієї науки [45]. Відомий компаративіст-імаголог Х. Дизерінк зауважив, що майбутнє літературної імагології пов'язане з вивченням таких «постнаціональних моделей ідентичності» [49].

У своїх романах, починаючи з першого «Клуб веселощів і удачі» та до шостого «Долина дивувань», виданого наприкінці 2013 року, Е. Тан розробляє поліваріантні форми репрезентації китайсько-американської ідентичності та вносить нові акценти не тільки в усталене стереотипне бачення азійсько-американської літератури, яке сформувалося протягом ХХ століття в міжнародному літературознавстві, але й в постетнічний дискурс останніх десятиліть [29, с.3]. Останньою опублікованою книжкою Е. Тан, згідно з даними англійськомовної Вікіпедії, на сьогодні є збірка спогадів "Where the Past Begins: A Writer's Memoir", яка побачила світ у видавництві HarperCollins Publishers 2017 року.

Уся творчість Е. Тан відзначена неординарністю авторського бачення навколишньої дійсності і людини. Її романи - перш за все відображення своєрідності світу думок і почуттів самої письменниці. Всі її твори пройняті глибоким психологізмом, відрізняються реалістичним поглядом на проблеми, що хвилюють сучасних американців китайського походження, пильною увагою до їх внутрішнього світу і суперечностей, що виникають в їх свідомості. Своєю творчістю Е. Тань відстоює гуманістичні ідеали, захищає моральні і духовні цінності людини.

Отож соціально-культурна і художньо-естетична значущість творчості Е. Тан, а також недостатній рівень її вивченості в українському літературознавстві зумовлює актуальність цієї пропонованої магістерської студії.

Мета роботи полягає в тому, щоб виявити своєрідність художнього віддзеркалення у творчості Емі Тан актуальних проблем національно-культурної ідентичності в умовах сучасного глобалізованого мультикультурного світу.

Реалізація означеної мети добачається у розв'язанні таких **дослідницьких завдань:**

- охарактеризувати теоретичні аспекти національно-культурної проблематики в сучасній літературі, приділивши основну увагу концептам мультикультурності і транскультурності;
- проаналізувати рівень вивченості творчості Емі Тан і визначити найважливіші напрями подальшого студіювання;
- розглянути основні етапи творчого становлення письменниці і закономірності розробки проблем національно-культурної ідентичності;
- проаналізувати особливості проблематики і поетики романів "Клуб веселощів та удачі", "Дочка костоправа", "Сто потаємних почуттів".

Об'єкт дослідження – три найбільш репрезентативних із погляду втілення проблем національно-культурної ідентичності романи Е. Тан - "Клуб веселощів та удачі", "Дочка костоправа", "Сто потаємних почуттів".

Предмет дослідження – ідейно-художні особливості обраних творів на всіх рівнях їх змісту та форми, проблематики і поетики – сюжету, композиції, нарративної структури, образної символіки.

Методи дослідження. Зазначені мета і завдання дослідження зумовили використання таких наукових підходів, як біографічний аналіз, структурно-функціональний аналіз, культурно-історичний метод.

Теоретичне значення роботи полягає у тому, що в ній окреслено параметри мультикультурного і транскультурного підходу до аналізу індивідуально-авторської поетики окремого письменника.

Практична значущість роботи. Матеріали й висновки роботи можуть бути використані дослідниками мультикультурності в сучасній літературі, викладачами курсів новітньої зарубіжної, зокрема англійськомовної літератури, аспірантами, здобувачами вищої освіти, що виконують курсові, та дипломні роботи.

Структура та обсяг роботи. Дослідження складається зі вступу, п'яти розділів із висновками до кожного, загальних висновків, списку використаних джерел, що нараховує 65 позицій. Загальний обсяг роботи – 94 сторінки, з яких 89 сторінок основного тексту.

ВИСНОВКИ

Американська письменниця китайського походження Емі Тан представляє собою тип сучасного автора, творчість якої спрямована на взаємопроникнення двох культур: східної і західної, а її твори тяжіють до синкретичного з'єднання різних літературно-філософських концепцій.

У формуванні художньої свідомості Е. Тан важливу роль відіграла китайська духовна культура, старовину і багатство якої мають особливу цінність в очах китайських іммігрантів. Безсумнівний пріоритет у цьому має етико-філософська тріада - конфуціанство, даосизм і буддизм. Синтез цих учень полягає в тому, що конфуціанство переважає в системі етики та в соціально-сімейних відносинах; даосизм з його магією, метафізикою і пантеоном божеств і духів звертається до сфери почуттів і певним чином компенсує сухість і раціоналізм конфуціанства; а буддизм піклується про спокутування гріхів, народжує і підтримує ілюзії про світле майбутнє.

У всіх творах Е. Тан спостерігається прояв синтезу китайських філософських систем. Однак співвідношення впливу різних китайських учень у розглянутих романах не є однаковим. Так, у «Клубі веселощів та удачі» - це переважання конфуціанства з його увагою до етичних проблем в сфері сім'ї та відносин між її членами. У романі «Дружина кухонного бога» поряд із чудовими картинами природи Е. Тан представляє такі особливості китайського менталітету, як наявність величезного пантеону божеств, їх приземлення за допомогою створення різних легенд. Всі ці ознаки свідчать про тяжіння даного твору до даосизму, традиційного філософсько-релігійного вчення, при безумовній наявності й інших компонентів зазначеної тріади. Натомість у творі «Сто таємних почуттів» переважають буддистські вірування у можливість посмертного переродження.

Героїні усіх романів Е. Тан проходять шлях від існування в зоні постійного внутрішнього і зовнішнього (хоча часом і прихованого) конфлікту до гармонії з оточуючими і з самими собою. Причому основною віхою на цьому шляху є подолання забобонів, незалежно від віку, життєвого

досвіду, виховання, культурного та етнічної приналежності. В її творах присутній світ напівекзотичної і напівзрозумілої культури (в даному випадку китайської), який є невід'ємною частиною життя всіх персонажів, тільки одні хочуть її зберегти, а інші - вигнати. І на перший погляд може здатися, що саме ця «китайськість» займає центральне місце в особистості кожної з героїнь, і саме вона є причиною непорозуміння. Однак це враження оманливе. Героїні старшого покоління лише на початку роману, як правило, сприймаються читачем як представниці екзотичної культури. При цьому вони і самі себе звикли відчувати і підносити відповідно до стереотипних уявлень про традиційну, і зокрема китайську, культуру. Однак аналіз показує, що представниці старшого покоління з самого початку не вписувалися в рамки традиційного виховання.

Розповідаючи про своє життя в Китаї, ці жінки підкреслюють, що не вписувалися в рамки традиційного східного суспільства і їх поведінка часто шокувала оточуючих.

Як правило, дочки також знаходяться під владою забобонів щодо своїх рідних. Однак вони вважають головною причиною розриву культурні відмінності. Цзінъмей, героїня «Клубу веселощів та удачі», не сприймала свою матір всерйоз. Її куенліньська історія представлялася Джун казкою, як і взагалі Схід бачився Заходу; цьому сприяло і те, що кожен раз Суюань щось в ній змінювала.

У найвідомішому романі Емі Тан органічно поєднуються різні аспекти національно-культурної проблематики в її сімейно-побутовому, соціально-історичному, культурно-міфологічному вимірах. Розповіді-спогади матерів і дочок, чії відносини піддаються впливу не тільки вікових відмінностей, але і культурних, складають основний сюжет і формують образно-символічно систему твору. Незважаючи на спроби жінок обох поколінь встановити діалог, вони часто не можуть зрозуміти один одного, багато в чому через мовний бар'єр. Мова героїнь стає одним з головних засобів вираження культурних відмінностей. Для матерів змішання англійської та китайської -

форма самоствердження в чужій культурі, спосіб збереження значущості в новій реальності Америки. У той же час саме мова усних оповідей, в якій винятково важливу роль відіграють міфи, легенди, символіка, веде до встановлення діалогу між поколіннями і культурами. Розповіді матерів про власне життя дозволяють донькам примиритися з двоїстою роллю азіатів-американців. Незважаючи на мовні та культурні відмінності, матері допомагають дочкам прийняти їх етнічну приналежність. Читач спостерігає процес взаємного навчання-виховання матерів і дочок, руху по шляху від недовіри і нерозуміння до любові і поваги.

У романі "Дочка костоправа" письменниця об'єднує в своїй творчості різні пласти духовної культури, черпаючи натхнення з декількох джерел: китайської культурної революції й філософської традиції і північноамериканської культури. Плідно використовуючи багатство свого етнічного минулого, героїні роману «Дочка костоправа» знаходять своє місце в новій культурній дійсності. Система художніх засобів у творі відображає «множинний», «прикордонний» характер ідентичності автора і створюваних нею героїнь, а також є яскравим художнім втіленням плюралістичної картини сучасного світу.

Роман "Сто потаємних почуттів" зосереджений на художньому осмисленні специфічного національно-культурного чуттєвого досвіду. Персонажі твору прагнуть віднайти сенс життя в гармонії інь і ян, матеріального і духовного, звичайно-буденного і прихованого, таємного. Центральним образом-символом романі є образ голограми, в якому акумулюється ідея співіснування, взаємодії та взаємозалежності різних світів, різних світоглядів, стверджується можливість взаємоіснування двох точок зору на будь-яке явище чи подію. Роман - це не збірка розрізнених фрагментів, а твір, в якому відбувається внутрішній діалог між двома світами. Автор веде читача до розуміння менталітету і світовідчуття китайців, в основі яких лежить принцип полярності, а не опозиції чи конфлікту. В інших культурах світло протиставляється темряві, життя -

смерті. Однак в китайській традиції це не так. Мистецтво життя полягає в знаходженні рівноваги між інь і ян: через світ інь ми досягаємо світ ян і навпаки. Поняття неподільності і взаємозалежності допомагає читачеві зрозуміти сенс голограми Тан, яка включає існуюче і неіснуюче, життя і смерть, інь і ян.

Окрім центральної символіки китайської культури, сконцентрованої навколо образів інь і ян, романи Емі Тан сповнені також інших численних символічних образів. При цьому той чи той створений письменницею символ не так просто роз'яснити, не можна зводити до однозначного формулювання, а можна лише пояснити, співвідносячи з подальшими символічними зчепленнями, які підведуть його до більшої раціональної ясності, але не дійдуть до чистих понять. Через опосередковують смислові зчеплення символ в результаті співвідноситься з цілісністю людського світу. Емі Тан не дає прямого авторського пояснення зображуваних нею явищ і подій. Воно впливає з самого контексту твору, з його логіки, з закономірностей розвитку сюжету, з роздумів героїв.

Деякі символи романів Емі Тан, які виступають як наскрізні образи, проходять через увесь твір і пов'язані із загальним задумом автора. Вони акцентовані в назвах романів. У "Клубі веселощів та удачі" наскрізним є образ-символ клубу, який і втягує в свою смислову зону всі інші символи твору. Легенда про кухонного бога і його дружину стає головним символом роману "Дружина бога кухні". У романі "Сто таємних почуттів" увага читача зосереджується на визначенні "таємних почуттів", тому інші образи безпосередньо пов'язані з цим ключовим символом книги.

Емі Тан намагається донести до читачів думку про те, що людські переживання знайдуть відгук і розуміння у «слухача», незалежно від його культурної, етнічної, расової, класової приналежності. Звичка бачити причину тих чи інших вчинків в свою культурну спадщину з точки зору автора роману рівносильна апеляції до «поганої спадковості».

Отже, культурні відмінності не є непереборною перешкодою для продуктивного спілкування і взаєморозуміння, так само як і належність до однієї культури не гарантує цього. Прикладами можуть служити відносини героїнь з чоловіками. Часом вони навіть не замислюються, що близька людина мучиться, чи не знають їх звичок.

Проведений аналіз найбільш репрезентативних, з нашого погляду, романів Емі Тан, підтверджує, що новітня етнічна література США насичує традиційне для сучасної глобальної цивілізації поняття «мультикультуралізм» новими змістами. Книги Емі Тан, як яскравої представниці американських етнічних літератур, закликають визнати різноманіття культур як норму життя і навчитися вільно входити всередину кожної з них за необхідністю, не втрачаючи при цьому власної індивідуальності, але збагачуючи свою особистість. Емі Тан усією своєю творчістю підкреслює, що спілкування відбувається насамперед між людьми, а все інше вже є другорядним.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аверинцев С.С. Аверинцев С.С. Софія – Логос. Словник. К.: Дух і Літера, 1999. 464 с.
2. Барт Ролан. Избранные работы: Семиотика. Поэтика. М.: Издательская группа Прогресс, Универс, 1994. С. 72-130.
3. Ващенко А. В. Америка в споре с Америкой: этнические литературы США. - М. : Знание, 1988. 64 с.
4. Ващенко А.В. Проблемы этнических литератур // Литература США в 70-е годы XX века / Отв. ред. Я.Н. Засурский. М.: Наука, 1983. С. 222-244.
5. Висоцька Н.О. Єдність множинного. Американська література кінця XX - початку XXI століть у контексті культурного плюралізму: Монографія / Н.О. Висоцька. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2010. 456 с.
6. Высоцкая Н. Транскультура или культура в транссе? // Вопросы литературы. М., 2004. № 2. С. 3-24.
7. Гуменюк Т. К. Постмодернізм як транскультурний феномен. Естетичний аналіз: Автореф. дис... д-ра філол. наук: 09.00.08. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 2002. 38 с.
8. Денисова Т.Н. Літературний процес XX сторіччя // Вікно в світ. 1999. №5. С. 5-74.
9. Жлуктенко Наталія Художня семантика дитячих спогадів у романі Емі Тан “Дочка Костоправа” Режим доступу : <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/foreignphilology/article/view/579/581>
10. Караваева Е.М. «Мир - это безграничность души»: символизм инь-ян в романе Эми Тан «Сто тайных чувств» // Филологические науки в МГИМО. М., 2016. Вып. 7.
11. Караваева Е.М. Конфликт поколений в романах Максин Хонг Кингстон и Эми Тэн: к проблеме поиска идентичности в азиатско-американской

- литературе США последней трети XX века: дисс. ... канд. филол. наук. М., 2009. // <https://www.dissercat.com/content/konflikt-pokolenii-v-romanakh-maksin-khong-kingston-i-emi-ten-k-probleme-poiska-identichnost>.
12. Караваяева Е.М. Миф как основа композиции романа Эми Тан «Дочь костоправа» // Вестник МГИМО. М., 2015. № 2 (41). С. 296-299.
 13. Караваяева Е.М. Функционирование образов и символов китайской культуры в романе Эми Тан «Дочь Костоправа» // Филология и человек. 2018. № 3. С. 164-174.
 14. Корнеева, Т. А. Языковые реализации особенностей национальной картины мира в художественном тексте: на материале романов Э. Тан : диссертация ... кандидата филологических наук : 10.02.19. Кемерово, 2009. 192 с.
 15. Коровина С.Г. Особенности употребления символа в творчестве американской писательницы китайского происхождения Эми Тань // Режим доступа : <http://vlsdivostok.com/speaking-in-tongues/tan>.
 16. Коровина С.Г. Творчество Эми Тан 1980-х-90х гг. в контексте азиатско-американской литературной традиции. Дисс. канд. филол. наук. Чита, 2002. 221 с.
 17. Культурология XX в.: Энциклопедия. Режим доступа: <http://velikanov.ru/culturology/z.asp#BM70006>
 18. Лупачева Т.А. Функционирование китайских вкраплений в произведениях американской писательницы Эми Тэн. Дисс. канд. филол. наук. Владивосток, 2005. 192 с.
 19. Львова И.В. Проблема самоидентификации личности в романе Эми Тан «Дочь костоправа» // Профили. Петрозаводск, 2014. Вып. 3.
 20. Мелетинский Е.М., Поэтика мифа. - М.: Издательская фирма Восточная литература РАН, 2000. 407 с.
 21. Мітчелл Джуліет. Психологічний аналіз і фемінізм. Львів, 2004. 480 с.

- 22.Надута Т.В. Транскультурна модель сучасної сіно-американської літератури: теоретичний аспект // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Філологічні науки». - 2012. - № 1 (3) - С. 133-139
- 23.Надута Т. В. «The Hundred Secret Senses» Емі Тан: поетика скритих змістів у романі // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. № 9 (244). Луганськ : Луганський національний університет ім. Т. Шевченка, 2012. С. 207-212.
- 24.Надута Т. В. «Авторський міф» як організуюча модель тексту (на матеріалі романів Емі Тан) // Наукові записки ХПНУ ім. Г. Сковороди. Серія літературознавство. Вип.4 (68). Харків : ППВ «Нове слово», 2011. С. 100-110.
- 25.Надута Т. В. Культурна амбівалентність як художній прояв транскультурного мислення у романах Емі Тан // Мова і культура. (Науковий журнал). К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. Вип. 15. Т. I (155). С. 250-257.
- 26.Надута Т. В. Міфореконцептуалізація китайського образу Місячної Пані у романі Емі Тан «Клуб радості та вдачі» // Наукові записки ХПНУ ім. Г. С. Сковороди. Серія літературознавство. Вип.3 (67). Харків : ППВ «Нове слово», 2011. С. 130-136.
- 27.Надута Т. В. Транскультурна модель сучасної сино-американської літератури: теоретичний аспект // Вісник Дніпропетровського Університету ім. Альфреда Нобеля. Серія «Філологічні науки». № 1 (3). Дніпропетровськ : Дніпропетровський Університет ім. Альфреда Нобеля, 2012. С. 133-139.
- 28.Надута Т. В. Форми художнього синтезу естетичних просторів культури Сходу та Заходу у романі «Дочка костоправа» // Література в контексті культури. Випуск 22 (1). Дніпропетровськ : Видавництво ДНУ, 2012. С. 61-70.

- 29.Надута Т. В. Сино-американський дискурс у творчості Емі Тан: імагологічний аспект: автореферат дис. канд. філол. наук зі спеціальності 10.01.05 – порівняльне літературознавство. Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України. Дніпропетровськ, 2014. 20 с.
- 30.Надудая Т. В. Критическое осмысление творчества Эми Тан в Китае // Література в контексті культури: матеріали конференції, м. Дніпропетровськ, 23–24 квітня 2015 року. Дніпропетровськ: Адверта, 2015. С. 238-243.
- 31.Сержант Л. Экология семьи в произведениях Эми Тан // Filologické vědomosti. Vedecko vydavatelske centrum Sociosfera-CZ s.r.o. Praha. 2019/ № 1. С. 20-23.
- 32.Сидорова О. Г. Азиатский «акцент» в современной литературе США. // Известия Уральского государственного университета. 2007. № 53. С. 242-252.
- 33.Скопина А.В., Лю Цисян. Этнический кулинарный феномен в азиатско-американской литературе (на примере романа Эми Тан «Клуб радости и удачи») // Филологические науки. Вопросы теории и практики. Тамбов, 2013. № 1 (19).
- 34.Староверова Е.В. Азиатско-американская литература. Эми Тан («Клуб веселой удачи») // Режим доступа : <http://www.licey.net/lit/american/tan>.
- 35.Тан Амі. Клуб веселошів і удачі. З англійської переклав Сергій Снігур // Режим доступа : <https://www.ukrlib.com.ua/world/printitzip.php?tid=4075>
- 36.Тер-Минасова С. Г. Язык и межкультурная коммуникация: Учеб. пособие. М., 2000. Режим доступа: http://www.yanko.lib.ru/books/language/ter-minasova/lang.htm#_Toc37278127, с. 15
- 37.Тлостанова М. В. Эра Агасфера, или Как сделать читателей менее счастливыми? // Иностр. лит. 2003. № 1. Режим доступа: <http://magazines.russ.ru/inostran/2003/1/tlost.htm>.

38. Глостанова М. В. Мультикультурализм и литература США XX в. Москва : ИМЛИ РАН, Наследие, 2000. 400 с.
39. Толкачев С. П. Мультикультурное пространство и мультикультурная литература // «-Пост» как диалог культур и цивилизаций / Ред. М. К. Попова и В. В. Струков. Воронеж, 2005. С. 187-201.
40. Топоров В.Н., Миф. Ритуал. Символ. Образ: Исследования в области мифопоэтического: Избранное. М.: Прогресс - Культура, 1995. 623 с.
41. Чхарташвили Г. Но нет Востока и Запада нет: О новом андрогине в мировой литературе // Иностр. лит. 1996. № 9. Режим доступа: http://magazines.russ.ru/inostran/96/9/vostoc_z.htm]
42. Юнг К. Архетип и символ. М.: Ренессанс, 1991. 262 с.
43. Adams Bella. Amy Tan (Contemporary World Writers). Manchester University Press, 2005. 232 p.
44. Adams Bella. Asian American Literature. Edinburgh University Press, 2008. 220 p.
45. Apter E. The Translation Zone. A New Comparative Literature. Oxford : Princeton University Press, 2005. 312 p.
46. Bloom, H. Amy Tan. Philadelphia: Chelsea House, 2001. 183 p.
47. Carabi, Angels. Belles Lettres Interview: Amy Tan // Belles Lettres. 7. 1991. P. 18-19.
48. Conard, Tammy S., Creating an Asian-American Mythology: Storytelling in Amy Tan's Fiction // <http://etd.lib.ttu.edu/theses/available/etd-01292009-31295012829205/unrestricted/31295012829205.pdf>
49. Dyserinck H. Imagology and the Problem of Ethnic Identity // https://is.muni.cz/el/1421/podzim2009/NIDCC03_01/um/2_Dyserinck.pdf
50. Huntley, E. D., Amy Tan. A Critican Companion. Westport, CT: Greenwood Press, 1998. 168 p.
51. Jackson Dallas. Chinese Astrology // Los Angeles Times. 1991. 20 Feb.
52. Ma Sheng-Mei. Immigrant Subjectivities in Asian-American and Asian Diaspora Literatures. State University of New York Press, 1998. 188 p.

53. Makedon A. What Multiculturalism Should Not Be. Режим доступа: <http://webs.csu.edu/~bigOama/CSUhomepg.html>
54. Pu Xiumei. Spirituality: A womanist reading of Amy Tan's *The Bonesetter's Daughter*. Thesis for the degree of Master of Arts. Georgia State University, 2006. 246 p.
55. Pultar Gabrielle. *The Immigrant Experience in North American Literature: Carving out a Niche*. Greenwood Press, 1999. P. 45-57.
56. Shapiro L. Ghost Story. *Newsweek* 126. 19, 6 November 1995.
57. Tan A. *Opposite the Fate*. L.: Penguin, 2003. 416 p.
58. Tan Amy. *The Bonesetter's Daughter*. Режим доступа : <http://flibusta.is/b/129818/read>
59. Tan Amy. *Where the Past Begins: A Writer's Memoir*. HarperCollins Publishers, 2017.
60. Tan Amy. *The Hundred Secret Senses*. New York: G. P. Putnam's Sons, 1995. 458 p.
61. Tan Amy. *The Joy Luck Club*. Режим доступа : <http://flibusta.is/b/129529/read>
62. *Theorizing Multiculturalism. A Guide to the Current Debate* / Ed. by C. Willett. Blackwell Publishers, USA, 1998. 480 p.
63. Xu, Wenyin. A womanist production of truth: www.fau.edu/english/facultypages/facultycvs/xucv.pdf
64. Yin and yang // <http://www.wikipedia.org/>
65. Zamora M.C. *Nation, Race and History in Asian American Literature*. Peter Lang Publishing inc., 2008. 128 p.